

De rol van groeps- dynamica bij het publiceren van weten- schappelijke inconsisten- ties

Waarom dit onderzoek? De wetenschappelijke literatuur schetst een onrealistisch beeld van de informatie die wordt gegenereerd in onderzoek. Vaak zijn gevonden correlaties niet consistent met die uit eerdere studies en/of kunnen ze niet gerepliceerd worden in later onderzoek. Publicaties over de oorzaken hiervan hebben zich tot nu toe vooral gericht op het systeem van publiceren op macroniveau. Dit speelt zeker een belangrijke rol, maar ook de dynamiek binnen onderzoeksgroepen kan bijdragen aan de publicatie van minder sterke resultaten.

Onderzoeksvraag Wat is de rol van groepsprocessen binnen onderzoeksconsortia bij het publiceren van inconsistente resultaten?

Hoe werd dit onderzocht? Wij hebben de rol van groepsprocessen bij publicatiepraktijken bestudeerd in het onderzoeksconsortium TRAILS, een grootschalig longitudinaal jongerenonderzoek waarbij wij beiden betrokken zijn. TRAILS heeft een relatief streng publicatiebeleid dat erop gericht is *data fishing* en selectieve rapportage van bevindingen zoveel mogelijk te voorkomen. Toch zijn er af en toe gegevens gepubliceerd die, hoewel niet onjuist, ogenschijnlijk met elkaar in tegenspraak lijken. Bij wijze van casestudie verrichtten wij een nadere analyse van publicaties over de relatie tussen het stresshormoon cortisol en psychiatrische symptomen. Gevonden inconsistenties werden voorgelegd aan alle betrokken auteurs, met de vraag een beschrijving te geven van de processen die voorafgingen aan de publicatie van de gegevens. Deze processen werden samengevat en door ons aan de auteurs voorgelegd ter verificatie.

Belangrijkste resultaten Diverse processen werden als oorzaak geïdentificeerd van resultaten die slecht vergelijkbaar of tegenstrijdig leken met andere gerapporteerde bevindingen. De betreffende publicaties maakten vaak deel uit van verschillende deels simultane promotietrajecten, elk met een eigen invalshoek en methode. Op basis van eerder gepubliceerd cortisolonderzoek leefde de verwachting dat significante verbanden gevonden zouden worden en bestond de neiging het ontbreken daarvan aan methodologische beperkingen toe te schrijven, op te lossen door een andere analysestrategie. De specifieke rol van elk van de – vaak meerdere – coauteurs was niet altijd duidelijk omschreven, waardoor soms ook de verantwoordelijkheden onduidelijk werden. Tot slot was er een gedeeld belang om de resultaten binnen een redelijke termijn gepubliceerd te krijgen in een goed tijdschrift alsmede de onderlinge verstandhouding goed te houden. Dit kan een belemmering

LITERATUUR

Rosmalen JGM, Oldehinkel AJ. The role of group dynamics in scientific inconsistencies: a case study of a research consortium. PLoS Medicine 2011; 8: e1001143.

hebben gevormd om aan te dringen op wijzigingen die het proces zouden vertragen of de publicatiekansen zouden verlagen.

Aanbevelingen voor de praktijk Deze praktijken kunnen verbeteren door duidelijk gedefinieerde doelen te stellen, de rollen en verantwoordelijkheden van coauteurs expliciet te beschrijven, en consistente keuzes te maken in methodologische strategieën.

AUTEURS

JUDITH G.M. ROSMALEN,
ALBERTINE J. OLDEHINKEL
E-mail: j.g.m.rosmalen@umcg.nl